

Fremsat den 31. januar 2023 af Karina Lorentzen Dehnhardt (SF), Sigurd Agersnap (SF) og Lisbeth Bech-Nielsen (SF)

Forslag til folketingsbeslutning om indtægtsregulering af bøder

Folketinget pålægger regeringen at nedsætte et udvalg inden udgangen af indeværende folketingsår, der skal se på, hvordan man med fordel kan indføre et bødesystem, der i højere grad bygger på indtægtsregulering. Udgangspunktet skal være, at antallet af dagbøder skal afspejle lovovertrædelsens karakter, mens dagbødens størrelse skal fastsættes med udgangspunkt i personens økonomiske formåen.

Samtidig skal udvalget se på, om indtægtsregulering af bøder kan udbredes til også at omfatte virksomheder, således at dagbødens størrelse fastsættes med udgangspunkt i virksomhedens omsætning og den indtægt eller omsætning, virksomheden har opnået ved lovovertrædelsen.

Udvalget skal afslutte sit arbejde, således at de nødvendige lovforslag kan fremsættes senest i folketingsåret 2023-24.

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget er en delvis genfremsættelse af tidligere fremsatte beslutningsforslag, senest beslutningsforslag nr. B 12 om indtægtsregulering af bøder, folketingsåret 2022-23, 1. samling. Der henvises til www.folketingstidende.dk, Folketingstidende 2022-23, 1. samling, Tillæg A, B 12 som fremsat.

Bøder skal ramme lige hårdt – uanset om man er direktør eller kontanthjælpsmodtager, kioskejer eller ansat i Mærsk. Det kræver, at bøderne i større grad er reguleret efter indtægt frem for en fast beløbsstørrelse, som er mest brugt i dag. Hvis en bøde skal være præventiv, skal den kunne mærkes, og det er derfor hensigtsmæssigt, at de, der tjener mere, får højere bøder end dem, der tjener mindre. Det er også mere retfærdigt.

Beslutningsforslaget indebærer derfor, at indtægtsregulering skal udbredes i det danske bødesystem ved hjælp af dagbøder, som det allerede kendes i et vist omfang i dansk ret. Antallet af dagbøder skal signalere overtrædelsens karakter, mens størrelsen af dagbøden fastsættes med udgangspunkt i personens økonomiske formåen.

Indtægtsregulerede bøder skal tydeligt markere, hvor alvorligt samfundet ser på en konkret lovovertrædelse, men skal også sikre, at personen – uanset indkomst – vil opleve et proportionalt ensartet indgreb i købekraften. Dermed vil bøden få en mere ensartet og præventiv effekt.

Bødesystemet skal så vidt muligt udbredes til også at omfatte virksomheder, således at størrelsen af dagbøden fastsættes med udgangspunkt i virksomhedens omsætning og den indtægt eller omsætning, virksomheden har opnået ved lovovertrædelsen.

Virksomheder har i dag mulighed for at kalkulere med, at det kan betale sig at bryde loven, hvis der er tale om en stor virksomhed og bøden er lille. Princippet skal være, at man i den sammenhæng sætter bøden op for de virksomheder, der har en høj omsætning.

Både Finland og Sverige anvender indtægtsregulerede bøder i langt højere grad end Danmark. I Danmark anvendes indtægtsregulerede bøder f.eks. i forbindelse med spirituskørsel og lign., hvor man bruger personens månedsløn som udgangspunkt, men derimod ikke ved fastsættelse af fartbøder m.v.

Færdelseslovgivningen er blot ét eksempel på et område, hvor indtægtsregulerede bøder med fordel kan anvendes i større omfang ud over den eksisterende bestemmelse, hvorefter personer med særlig lav indtægt kan få nedsat bøden til det halve af normalbøden. Der findes mange flere områder, som et indtægtsreguleret bødesystem med fordel kan udbredes til, f.eks. skattelovgivningen, konkurrencelovgivningen, fiskerilovgivningen, miljølovgivningen osv.

Forslagsstillerne anerkender, at der er behov for en grundig gennemgang af, hvor man med fordel kan indføre indtægtsbaserede bøder, hvad enten det er bøder, der udstedes til fysiske eller juridiske personer. Forslagsstillerne ønsker derfor, at der nedsættes et udvalg inden udgangen af indeværende folketingsår, der kan komme med konkrete forslag til, hvor det kan være en idé at indføre indtægtsregulering af bøder, herunder hvordan en ordning kan skrues sammen på bl.a. skatte-, konkurrence-, fiskeri- og miljøområdet. Disse konkrete forslag skal så udmøntes i lovgivning, der kan fremsættes senest i folketingsåret 2023-24.

Skriftlig fremsættelse

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om indtægtsregulering af bøder.

(Beslutningsforslag nr. B 22)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.